

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU BANKASI

Güncel Müfredata ve
Yeni Soru Tiplerine Uygun

İÇİNDEKİLER

1. BASAMAK

1. Bölüm: Edebiyatın Tarih ve Din ile İlişkisi / Türk Edebiyatının Tarihi Dönemleri	8
2. Bölüm: Türkçenin Tarihi Gelişimi	16

2. BASAMAK

Yazım Kuralları	24
-----------------	----

3. BASAMAK

Noktalama işaretleri	40
----------------------	----

4. BASAMAK

1. Bölüm: Dede Korkut Hikâyeleri, Halk Hikâyeleri	56
2. Bölüm: Mesneviler	58
3. Bölüm: Tanzimat ve Servetifünun Dönemi'nde Hikâye	60
4. Bölüm: Millî Edebiyat Dönemi'nde Hikâye	64

5. BASAMAK

Fiilimsiler (Eylemsiler)	72
--------------------------	----

6. BASAMAK

1. Bölüm: İslam Öncesi Türk Şiiri	88
2. Bölüm: Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı	92

7. BASAMAK

1. Bölüm: Halk Şiiri Nazım Biçimleri ve Türleri	106
2. Bölüm: Halk Şairleri	114

8. BASAMAK

1. Bölüm: Divan Şiiri Nazım Şekilleri ve Türleri	122
2. Bölüm: Divan Şairleri	128

9.
BASAMAK

İsim Tamlamaları 138

10.
BASAMAK

1. Bölüm: Destan, Efsane 154

2. Bölüm: Sıfat Tamlaması 164

11.
BASAMAK

Tanzimat, Servetifünun, Fecriati, Millî Edebiyat Dönemlerinde Roman 172

12.
BASAMAK

Cümle Çeşitleri 190

13.
BASAMAK

1. Bölüm: Geleneksel Türk Tiyatrosu, Modern Türk Tiyatrosu 206

2. Bölüm: Cümle Çeşitleri 214

3. Bölüm: Yazım Kuralları, Noktalama İşaretleri 216

14.
BASAMAK

1. Bölüm: Anı (Hatıra) 222

2. Bölüm: Cümle Çeşitleri 226

3. Bölüm: Yazım Kuralları, Noktalama İşaretleri 230

15.
BASAMAK

1. Bölüm: Haber Metni 238

2. Bölüm: Cümle Çeşitleri 242

3. Bölüm: Yazım Kuralları, Noktalama İşaretleri 246

16.
BASAMAK

1. Bölüm: Gezi Yazısı 254

2. Bölüm: Cümle Çeşitleri 258

3. Bölüm: Yazım Kuralları, Noktalama İşaretleri 262

Cevap Anahtarı

270

8DC26073

1. Hasan'la artık Dadaruh'un yanından hiç ayrılmıyorduk. Bu, babamın seyisi, yaşlı bir adamdı. Sabahleyin erkenden ahıra koşuyorduk. En sevdiğimiz şey atlardı. Dadaruh'la birlikte onları suya götürmek, çıplak sırtlarına binmek, ne doyulmaz bir zevkti. Hasan korkar, yalnız binemezdi. Dadaruh onu kendi önüne alırdı. Torbalara arpa koymak, yemliklere ot doldurmak, gübreleri kaldırmak eğlenceli bir oyundan daha çok hoşumuza gidiyordu. Hele tımar... Bu en zevkli şeydi. Dadaruh eline kaşağıyı alıp işe başladı mı, tiki... tiki... tiki... tıpkı bir saat gibi... Yerimde duramaz "Ben de yapacağım!" diye tuttururdum. O vakit Dadaruh beni Tosun'un sırtına koyar, elime kaşağıyı verir "Hadi yap!" derdi.

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Yöresel söyleyişlere yer verildiği
B) Kahraman bakış açısıyla yazıldığı
C) Öyküleyici anlatımın kullanıldığı
D) Kısa cümlelerle oluşturulduğu
E) Diyaloglara yer verildiği
2. ----, Servetifünun yıllarında yazdığı hikâyelerde Servetifünuncuların etkisi altında kalmıştır. Bu dönem ürünlerinde bireysel temaları ele almış, sanatkârane üslup kullanmıştır. Bu hikâyelerini *Haristan ve Gülistan* kitabında toplamıştır. *Çağlayanlar* adlı kitabında toplanan hikâyelerinde ise Türkçülük düşüncesi çerçevesinde Türk tarihi ve kültürünü temel konu olarak ele almıştır.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Reşat Nuri Güntekin
B) Ömer Seyfettin
C) Halide Edip Adıvar
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

3. ----, olay öykücülüğünün en önemli temsilcilerindedir. Öykülerinde büyük oranda realizm etkisinde olduğu görülmektedir. Öykülerindeki kahramanlar için çok yönlü ve derin bir psikolojik çözümleme yapmamıştır. Öykülerinde anlatımı daha etkili kılmak için efsanelerden, atasözlerinden, deyimlerden ve halk hikâyelerinden sık sık faydalanır. Öyküleri genellikle sürpriz bir sonla bitmektedir. *Bahar ve Kelebekler*, *Genç Kalemler*'de yayımlanan öykülerinden biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Halide Edip Adıvar
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Refik Halit Karay

4. (I) Halide Edip Adıvar, Millî Edebiyat Dönemi'nin ilk öykü yazarlarından. (II) Romanlarından önce yazmaya başladığı öykülerinde dil, Servetifünun'un dil ve anlatımına uygundur. (III) Daha sonraki öykülerinde daha yalın, konuşma diline uyan bir dil kullanmıştır. (IV) Romanlarında olduğu gibi öykülerinde de idealist erkek kahramanlar öne çıkmıştır. (V) Yazar öykülerinin bir bölümünü *Harap Mabretler* adlı kitapta toplamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Ömer Seyfettin, Millî Edebiyat Dönemi'nde Maupassant tarzı hikâyeciliğin öncüsü olmuştur. (II) Öykülerinin konusunu genellikle Türk tarihinden, batıl inançlardan, çocukluk ve askerlik anılarından, memurluk hayatından ve günlük yaşamdan almıştır. (III) Tarihsel hikâyelerinde ana tema özgürlük tutkusudur. (IV) Dil konusunda ise Yeni Lisan hareketinden sonra dili yavaş yavaş yalınlaştırır. (V) *Yüksek Ökçeler*, *Dağa Çıkan Kurt*, *Bahar ve Kelebekler*, *Kurbağa Duası* onun tanınmış öyküleri arasında yer alır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Akşamın alaca karanlığında köye girerken sırtlarda kuzuları otlatan kızlar alayla önümüze çıktılar; baş örtüleri parçalanmış, saçları yolunmuş, üstleri başları toprak ve kan içinde, hepsi bir ağızdan ağlıyordu. Emmim kızı Kezban, yırtık başörtüsünü çıkardı, suratımıza attı.

– Efe dedi, Yunan İzmir'e girdi, sustunuz; din kardeşlerimizi soydu, sustunuz; ne kan, ne can, ne ırz kaldı, sustunuz. Burnunuzun dibine geldi, yine başınızda oya, elinizde tüfekler dağlarda eğlendiniz. Bizi bugün Menderes köprüsünün yanındaki Yunan neferleri yakaladılar. Koyunlarımızı aldılar, boynumuzdan altınlarımızı kopardılar, sütümüzü parçaladılar. Kadınlar hep bir ağızdan çığışmaya başladılar. Emmim kızı Kezban'ın entarisi parça parça, göğsünden kanlar akıyordu. Daha ne yaptılar? Diye kızanlar hep bir ağızdan haykırdı. İmamın kızı: Ne yaptılar diye sormayın, daha ne yapacaklar diye sorun dedi. O da başörtüsünü suratımıza fırlattı."

Efe'nin Hikâyesi adlı eserden alınan bu metnin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- B) Hüseyin Cahit Yalçın
- C) Refik Halit Karay
- D) Ömer Seyfettin
- E) Halide Edip Adıvar

7. Bu sanatçının hikâyelerinde betimleme ve ruhsal çözümlerinin yerini "olay"lar alır. Öykülerini kişi-çevre-olay üzerine kurar. Olayı serim-düğüm-sonuç bölümlemesine göre geliştirir. Folklor ve halk edebiyatından yararlanır. Çok sayıda hikâyenin yanında roman da yazmıştır. Edebiyatımızda hikâye geleneğinin oluşmasının temel taşlarından olan sanatçı, savaş sonrası yıllarda umutsuzluk ve karamsarlık içinde yaşayan insanlara iyimserlik aşılayıp umut vermiştir. *Ferman*, *Topuz* gibi hikâyelerinin konularını Türk tarihinden almıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- B) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
- C) Refik Halit Karay
- D) Ömer Seyfettin
- E) Halide Edip Adıvar

8. I.

Kezban, Kezban, kendini Menderes'ten çaya attı, dedi; bana imamın kızıyla haber yolladı: 'Efe, demiş, siyah perçemli, dişleri dışarıda Yunan neferini öldürünceye kadar, Aydın'dan Yunanlıları çıkarıncaya kadar kamasını kınına koymasın, bir zeybek sağken Yunan, Aydın'da padişah olursa benim kamında onun boynunda olsun!

II.

Hâlâ arkamdan söverek, bağırarak askerler birisiyle mücadele ediyorlardı. Gözüme ilişti, Emine elinde bir yanık odunla sağa sola arkamdakilere saldırıyordu. Bir Yunan neferi yanıma kafasına gelen odunla düştü. Ben de durmadan atılan kurşunlara düştüm. Gözlerim kapanmadan onu ayakta odunla gördüm. Etrafa odunu savuruyor, Yunanlıları yanına sokmuyordu. Sonra odun da iki kurşunla arkasındaki peştamal kan içinde, saçları didik didik, yuvarlandığını gördüm. Sonra ne oldu bilmiyorum. Kırk sekiz saat sonra cesedini ararken henüz sağ bulduk, uğraştık, uğraştık. Emine beni ve namusunu kurtardı ama işte ben kaldım, o öldü.

III.

Fadime! Hep senin yurdun, senin namusun, senin kurtuluşun ve senin istiklâlin için kanlar aktı; şehitler, seni hür ve mesut görmek hayaliyle gözlerini kapadılar ve ancak senin namusun, saadetin ve istiklâlinin bayrağını görenler, memleketlerine sahip, zalimlere karşı kılıçları keskindir. Yarınki Fadime'nin küçük ayakları sıcak, güzel elleri yumuşak, genç göğsü dolu olacak! Yarınki Fadime çiçekli şalvarları, altın ziynetli başı, mesut ve dikilmiş yüzüyle genç Türkiye'nin en güzel bayrağı olacak! Git yat Fadime! Bırak ben Sakarya'dan İzmir'e kadar Yunan alevlerinin aydınlattığı kan ve yıkıntı izlerinde senin kanlı ve işkenceli menkıbeni bir daha zihnime nakşedeyim.

Halide Edip Adıvar'ın üç ayrı öyküsünden alınan bu parçalardan yola çıkılarak Millî Edebiyat Dönemi öyküleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sıradan insanların gündelik yaşamı konu edilmiştir.
- B) Sosyal sorunlara çözümler önerilmiştir.
- C) Aydın-halk çatışması üzerinde durulmuştur.
- D) Anadolu'nun yüzyıllarca ihmal edildiği anlatılmıştır.
- E) Türk kadınının sosyal statüsündeki olumsuzluklar üzerinde durulmuştur.

13. BASAMAK

C030BFE6

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. BÖLÜM

1. İspanya'daki Müslümanlarla Hristiyanlar arasındaki savaşlarda kahramanlık gösterip sonrasında büyük acılara maruz kalan korkusuz ve sorumluluk sahibi Seydi Yahya'nın macerası anlatılır. Kalesi ve şehri Hristiyanlar tarafından kuşatılan Seydi Yahya adlı kumandan teslim olmamak için direnir, kaledeki halkın açlıktan ölmemesi için onların canına ve malına dokunulmayacağı sözüne karşılık beş on kişilik bir grupla iç kaleye çekilir. Bu arada Şeydi Yahya küçük kızını da çok güvendiği Osman'a emanet eder. İç kalede Zeyt adlı bir hain ise para karşılığında kalenin anahtarını düşmana teslim eder, Şeydi Yahya esir alınır ve zindana atılır.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Vefik Paşa
- B) İbrahim Şinasi
- C) Şemsettin Sami
- D) Ebuzziya Tevfik
- E) Abdülhak Hamit Tarhan

2. Namık Kemal'in tiyatroları içerisinde ayrıcalıklı bir yer edinen eseridir. Piyesin kendisinden çok edebiyat tarihlerinde "mukaddime"si yani ön sözü ile ön plana çıkışının temelinde Namık Kemal'in bu ön sözde tiyatro ve roman türü hakkında verdiği bilgiler ile sanat görüşünü ortaya koyması önemli etkindir. Konusunu tarihten alan eser, bir sahne romanı anlayışı ile kaleme alınmıştır. Moğol istilasının Asya topraklarının neredeyse tümünü yok etmek üzere olduğunu yansıtan tarihi bir gerçeklik üzerine kurgulanan eser on altı perdedir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Celâlettin Harzemşah*
- B) *Akif Bey*
- C) *Zavallı Çocuk*
- D) *Gülnihal*
- E) *Vatan yahut Silistre*

3. **Meddah oyunu**yla ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Bir oyuncunun tek başına sunduğu bir seyirlik oyundur.
- B) Sahne ve dekor yoktur.
- C) Anlatımın temelinde taklit vardır.
- D) Daha çok trajedi yönü ağır basar.
- E) Olağanüstü unsurlara çok az yer verilir.

4. **Aşağıdakilerden hangisi "geleneksel Türk tiyatrosu"nun özelliklerinden biri değildir?**

- A) Şarkı, dans, söz oyunları ve taklide dayanır.
- B) Oyunlarda genellikle ibretlik bir ders verilir.
- C) Oyunlardaki konuşmalar ve olaylar için önceden hazırlanmış metinler yoktur.
- D) Oyuncular kalıplaşmış söz ve davranışlar dışında doğaçlama da yaparlar.
- E) Geleneksel tiyatronun dram, trajedi ve komedi olmak üzere üç türü vardır.

5. ----; kibar aile çocuğudur, nazik, züppe ve çıtkırıldım. Gençtir ve çoğu kez mirasyedir veya kadın parası yiyecek hayatını sürdürür. Güzel konuşur, şiirler okur, gezmeğe, eğlenmeye meraklıdır. Vefasız bir âşiktir. Gönül işlerinde ustadır. Hoppa Bey, Züppe Bey, Zampara Bey gibi lakaplarla veya Tarçın Bey gibi özel isimlerle de anıldığı olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Pişekâr
- B) Çelebi
- C) Hacivat
- D) Matiz
- E) Tuzsuz Deli Bekir

1. BÖLÜM

Geleneksel Türk Tiyatrosu, Modern Türk Tiyatrosu

6. Oyunlara ad olan bölümdür. Karagöz oyunları isimlerini burada geçen olay örgüsünden alır. Karagöz ve Hacivat dışındaki diğer tipler, ağırlıklı olarak bu bölümde perdeye gelir, kendilerini gösterirler. Basit entrikalarla oluşan düğüm yine bu bölümde çözüme kavuşturulur. Hacivat'ın Karagöz'e iş bulması, Karagöz'ün kendisini zor durumda bırakacak işler yapması en çok kullanılan temalardır. Akışa göre kendi kılık ve şiveleri ile çeşitli tipler perdeye gelip giderler. Gelen her tip kendi müziği eşliğinde şarkısını söyler.

Bu parçada sözü edilen bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fasil
B) Tekerleme
C) Bitiş
D) Muhavere
E) Mukaddime

7. Tiyatro Tanzimat'la birlikte Türk edebiyatına giren ve yaygınlaşan bir türdür. Tercüme ve adaptelerle başlayan bu tür zaman içinde gelişim göstermiştir. Ahmet Vefik Paşa, Direktör Ali Bey, Abdülhak Hamit Tarhan, Recaizade Mahmut Ekrem, Namık Kemal bu türde eserler vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçılardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Kocalar Mektebi
B) Ayar Hamza
C) Çok Bilen Çok Yanılır
D) Zavallı Çocuk
E) Şir

8. Kavuklu ve Pişekâr oyunun en önemli kişileridir. Bu iki temel kişinin yanında ayrıca ağız, meslek ve yöresel özellikleri taklit edilen Arap, Acem, Kayserili, Laz, Yahudi, Ermeni gibi tipler de vardır. Oyunun gülmece ögesi yanlış anlamlara, nüktelere ve gülünç hareketlere dayanır.

Bu parçada tanıtılan halk tiyatrosu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Komedi
B) Orta oyunu
C) Meddah oyunu
D) Karagöz oyunu
E) Köy seyirlik oyunu

9. Bu tiyatro oyunu, içinde barındırdığı unsurlar düşünüldüğünde birden çok hususta birey ve toplum eleştirisi yapar. Öncelikle oyun, birbirini sevip evlenmek isteyen Müştak Bey ve Kumru Hanım'ın başından geçen olumsuz durum üzerine kurgulanır. Oyunun konusu, iş bilir, akli başında bir dost tarafından bir ufak rüşvetle düzeltilen, hileli bir evlendirmedir. Bu ana vaka üzerinden "birbirini görmeden, görücü usulü ile evlenme" âdeti eleştirilir.

Bu parçada sözü edilen oyunun yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Ahmet Mithat Efendi
C) İbrahim Şinasi
D) Ahmet Vefik Paşa
E) Recaizade Mahmut Ekrem

10. I. Toplumsal yaşamı yansıtan uzun bir geçmişi vardır.
II. Günümüzde eskisi kadar etkinliği kalmamıştır.
III. Oynandığı dönemlerle ilgili bilgiler de içerir.
IV. "Bir varmış, bir yokmuş" gibi kalıplaşmış tekerlemelerle başlar.

Numaralanmış bilgilerden hangileri Karagöz oyununa ait değildir?

- A) I ile II
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ile III
E) Yalnız IV

11. I. Halk diline yakın, doğal bir dil kullanılır.
II. Giriş, muhavere, fasıl ve bitiş bölümlerinden oluşur.
III. Oyuncular kendi becerilerini ve deneyimlerini kullanarak oyunu geliştirirler.
IV. Hacivat, Zenne, Çelebi, Tuzsuz Deli Bekir, Beberuhi gibi değişik kahramanlar tarafından sergilenir.
V. Ortaya konulanlar yazılı bir metne dayanmaz.

Orta oyunu ile ilgili olarak verilen numaralanmış cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3648399E

1.

I

Oğuz Kağan çadırda konaklar ve Tanrı'ya dua ederken bir ışık belirir. Bu ışığın ardından ortaya bir erkek kurt çıkar. Ona Urum Kağan'ın üzerine yürürken önünde yürüyeceğini söyler. Bunun üzerine Oğuz Kağan ordusuna emir vererek kurdukları çadırların toplanmasını emreder. Daha sonra da erkek kurt önde Oğuz Kağan ve ordusu arkada yürümeye başlar. Kurdu takip eden Oğuz Kağan onun sayesinde Urum Kağan'ın bulunduğu yere ulaşır. Burası İtil ırmağı yakınlarında bir yerdir ve onların önünde yürüyen erkek kurt bir kaya üzerine oturur. Sonrasında iki grup arasında büyük bir savaş başlar. Büyük mücadelenin verildiği savaşa Oğuz Kağan ve ordusu kazanır. Böylece Urum Kağan'ın hanlığını elinden alır.

II

Aksaray'a çok yakın bir yerde, Gülağaç'ın Sofular kasabasında, fırtınalı bir günde uzun beyaz sakallı, bastonlu, yaşlı bir adam belirmiş. Birazcık ekmek ve su istemiş köylülerden. Yüzüne çarpmışlar kapıyı. Bir ev dışında... Genç kadın aceleyle bir bardak su ve bir parça ekmek getirmiş yaşlı adama. Adam "Kızım çocuğunu da al ve şu dağa çık. Dağın tepesine gelene kadarda arkana bakma." demiş genç kadına. Kadın yaşlı adamın sözünü tutup yola koyulmuş. Tam zirveye varmak üzereyken yorulup ve birazcıkta merakına yenik düşüp arkaya bakmış. O anda kadının kalbinden sular fışkırmaya başlamış. Öyle ki bütün köy sular altında kalmış.

Bu parçalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. parça destan, II. parça efsane özelliği taşır.
- B) II. parçada olayların geçtiği yer bellidir.
- C) II. parça konuşma diliyle aktarılan kısa halk anlatıdır.
- D) I. parça bir Türk destanından alınmıştır.
- E) II. parçada dile getirilenler tamamen gerçektir.

2.

Uygur ülkesinde, Tuğla ve Selenge Irmaklarının birleştiği yerde Kumlançu denen bir tepe vardı. Adına Hulin Dağı derlerdi. Hulin Dağı'nda da birbirine çok yakın iki ağaç büyümüştü. Biri kayın ağacıydı. Bir gece, kayın ağacının arasında yaşayan halk bir ışık gördü ve ürpererek onu takip etti. Kutsal bir ışıkta, kayın ağacının üstünde kaldığı müddetçe kayın ağacının gövdesi büyüdükçe büyüdü, kabardı. Oradan çok güzel türküler gelmeye başladı. Gece oldu mu ağacın otuz adım ötesinden bütün çevre ışıklar içinde kalıyordu. Bir gün ağacın gövdesi ansızın yarıldı. İçinden beş küçük çadır, beş küçük odacık hâlinde meydana çıktı. Her odacığın içinde bir çocuk vardı. Çocukların ağızlarının üstünde asılı birer emzik vardı.

Bu metinde geçen destan motifleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Işık – ağaç
- B) Gece – çocuk
- C) Çadır – kayın
- D) Irmak – gece
- E) Su – çocuk

3.

Moğol ilinde Oğuz Han soyundan İl Han'ın hükümdarlığı sırasında Tatarların hükümdarı Sevinç Han Moğol ülkesine savaş açtı. İlhan'ın idaresindeki orduyu Kırgızlar ve diğer boy-lardan da yardım alarak yendi. İl Han'ın ülkesindeki herkesi öldürdüler. Yalnız İl Han'ın küçük oğlu Kıyan ve birkaç arkadaşı kaçıp kurtulmayı başardılar. Düşmanın, onları bulamayacağı bir yere gitmeye karar verdiler. Yabancı koyunların yürüdüğü bir yolu izleyerek yüksek bir dağda dar bir geçide vardılar. Buradan geçerek içinde ırmaklar, pınarlar, çeşitli bitkiler, çayırlar, meyve ağaçları, çeşitli avların bulunduğu bir yere gelince Tanrıya şükrettiler ve burada kalmaya karar verdiler. Burada çoğaldılar. Dört yüz yıl sonra kendileri ve sürüleri o kadar arttı ki dağa sığamaz oldular. Çıkmak için geçit aradılar. Bir demirci, dağın demir kısmını eritirlerse yol açılabileceğini söyledi. İl Han'ın soyundan gelen Türkler yeneden güçlenmiş olarak eski yurtlarına döndüler, atalarının intikamını aldılar.

Bu özet aşağıdaki destanlardan hangisine aittir?

- A) Türeyiş Destanı
- B) Ergenekon Destanı
- C) Göç Destanı
- D) Yaratılış Destanı
- E) Manas Destanı

1. BÖLÜM

4. ---, kuraklıktan çektikleri sıkıntılar anlatılır. --- Türklerin kut-sal taşı Çinlilere verince Tanrı tarafından cezalandırılması, ülkelerinde açlık ve kuraklığın başlaması ve ana vatanlarını terk edip güneybatıya doğru hareket etmeleri anlatılır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Uygurların – *Ergenekon Destanı*'nda
 B) Hunların – *Oğuz Kağan Destanı*'nda
 C) Uygurların – *Göç Destanı*'nda
 D) Hintlilerin – *Ramayana Destanı*'nda
 E) Göktürklerin – *Bozkurt Destanı*'nda
5. **Aşağıdakilerden hangisi doğal destanların özelliklerinden biri değildir?**
- A) Savaş, deprem, yangın gibi toplumları derinden etkileyen olayları anlatması
 B) Ulusların en ünlü şairleri tarafından yazılmış olması
 C) Olağanüstü özellikteki olaylara yer verilmesi
 D) Kahramanların olağanüstü nitelikler taşıması
 E) Ait olduğu ulusların kültürünü yansıtmaması

6. Eski Hun hükümdarlarından birinin çok güzel iki kızı vardır. Hükümdar bunların sadece Tanrılarla evlenebileceklerine inandığı için kızlarını insanlardan uzak tutmayı düşünür, ülkesinin kuzey tarafında yüksekçe bir kule yaptırır, kızlarını oraya kapatır. Tanrı, bir kurt şeklinde gelir ve kızlarla evlenir. Bunlardan Dokuz Oğuz ve On Uygur boyu türer.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Türeyiş* B) *Göç* C) *Ergenekon*
 D) *Edige* E) *Bozkurt*

7. “Ben sizlere oldum Kağan
 Alalım yay hem de kalkan
 Tamga olsun bize boyan
 Gökbörü olsun oran
 Demir çıdalar olsun orman
 Avlakta yürüsün kulan
 İşte deniz, işte muran
 Gün olsun tuğ, gök korıkan.”

Bundan sonra Han, dünyanın dört yönüne fermanlar yazdı. Elçilere verip gönderdi. Bu fermanlarda şöyle deniyordu:

“Ben Türklerin kağanıyım; dünyanın dört bucağının da hâkimi olsam gerekir. Sizlerden itaatini istiyorum. Kim benim buyruğuma baş eğerse, el olursa hediyelerini kabul eder, kendisini dost sayarım. Her kim de baş eğmezse ona gazap eder, üzerine ordu çekip baskın yapar, hemen astırıp yok ederim!”

Bu parça aşağıdaki destanlardan hangisinden alınmış olabilir?

- A) *Şu Destanı* B) *Yaratılış Destanı*
 C) *Oğuz Kağan Destanı* D) *Göç Destanı*
 E) *Ergenekon Destanı*

8. Batı Denizi'nin batı kıyılarında oturan Türkleri komşu bir kavim yok etti. Düşmanlar yalnız, bir delikanlıyı öldürmekten çekindiler fakat onu da ellerini ve ayaklarını kestikten sonra bir bataklığa attılar. Orada bir dişi kurt delikanlıya baktı ve ondan gebe kaldı. Komşu kavmin hükümdarı bu genci de öldürmek için asker gönderdi. Kurt, delikanlıyı alıp denizin öbür yakasına götürdü. Kurt bu yerde on oğlan doğurdu. Bunlardan en akıllısı bir hükümdar oldu ve aslını unuttuğunu göstermek için çadırının önüne kurt başı bulunan bir bayrak diktirdi.

Bu parçada konusu verilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Ergenekon* B) *Göç* C) *Bozkurt*
 D) *Edige* E) *Türeyiş*

2ED4D6F7

1. Yokmuş bir aha ey gül- i rana tahammülün
Bağrın ne yaktın ateş- hasretle bülbülün

Yek-rengdir zeban-ı hakikatte hüsn ü aşk
Bang-i hezar şu'lesidir ateş-i gülün

Duzah-nişin-i ateş-i fakr olduğun kalur
Ey ahiret-harab tehdidir tevekülün

Tekrarlarla şüpheleri daniş anlama
Gel arif ol ki ma'rifet olsun tecahülün

Galib maarifin de sefası değer veli
Canan vasfıdır hele aslı tegazzülün
Bu şiir, Türkçenin hangi dönemine örnek gösterilebilir?
- A) Eski Türkçe
B) Türkiye Türkçesi
C) Osmanlı Türkçesi
D) Karahanlı Türkçesi
E) Kıpçak Türkçesi

2. Hazar Denizi'nin güneyinden geçerek batıya gelip yerleşen Oğuz Türklerinin yazı dilidir. Türkçenin ortak kaynaktan gelen iki kolundan birini oluşturur. XIII. yüzyıldan günümüze kadar kesintisiz devam etmiştir. Diğer yazı dillerine göre daha çok gelişme göstermiştir. Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesi olarak üç devreye ayrılır.
Bu parçada Türkçenin hangi dönemiyle ilgili bilgi verilmiştir?
- A) Eski Türkçe
B) Kuzey-Doğu Türkçesi
C) Batı Türkçesi
D) Çağatay Türkçesi
E) Kıpçak Türkçesi

3. Aşağıdakilerin hangisinde Türk edebiyatının dönemleriyle ilgili bir bilgi yanlıştır?
- A) Varlığı belgelerle kanıtlanan ilk ve en eski dönem İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatı Dönemi'dir ve bu dönem edebiyatı; dil, anlatım, duyuş ve zevk itibarıyla yabancı etkilerden uzak ve millî bir edebiyat niteliğindedir.
- B) Yazılı Edebiyat Dönemi'ni, Kök Türk ve Uygur metinleri oluşturmaktadır ve *Kök Türk Yazıtları*, yalnızca Türk varlığını kanıtlayan ilk yazılı belgeler olmakla kalmayıp aynı zamanda Türkçenin VIII. yüzyılda edebî bir dil olarak geliştiğini, yüksek bir anlatım gücü kazandığını da gösteren belgelerdir.
- C) Türk edebiyatının İslamiyet'in Kabulünden Önceki Yazılı Dönem'in ikinci yarısı Uygur Dönemi'dir ve *Altun Yaruk*, *Sekiz Yükmek*, *İrk Bitig*, *Dede Korkut Hikâyeleri*; bu dönem eserlerindedir.
- D) İslam uygarlığı etkisinde verilen ilk eserler *Kutadgu Bilig*, *Divân-ı Lugatü't-Türk*, *Atabetü'l-Hakâyık*, *Divân-ı Hikmet*'tir ve bu dönem, "Geçiş Dönemi" olarak da bilinmektedir.
- E) İslami Dönem Türk Edebiyatı kendi içinde halk edebiyatı ve divan edebiyatı olmak üzere iki kolda gelişmiş olup halk edebiyatını, daha çok halk arasından yetişmiş sanatçıların verdikleri sözlü ürünler oluşturmaktadır; divan edebiyatı ise İslami kültüre dayalı, daha çok medrese öğrenimi görmüş, eğitilmiş sanatçıların oluşturdukları edebiyattır.
4. "Türk edebiyatının dönemleri" üzerine çalışma yapan bir edebiyat tarihçisi, aşağıdaki eserlerden hangisini farklı bir dönemde değerlendirir?
- A) 18. yüzyıl şairi Şeyh Galip'in *Hüsn ü Aşk*'ını
B) 15. yüzyıl şairi Necati Bey'in *Divan*'ını
C) 17. yüzyıl şairi Nef'i'nin *Siham-ı Kaza*'sını
D) 16. yüzyıl şairi Baki'nin *Kanuni Mersiyesi*'ni
E) 13. yüzyıl şairi Yunus Emre'nin *Risaletü'n-nushiyye*'si

1. BASAMAK

5. Anadolu Selçuklu Devleti'nin dağılmaya ve Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde küçük büyük beyliklerin kurulmaya başlandığı 13. yüzyıl ortalarından Osmanlı Beyliği'nin filizlenmeye başladığı 14. yüzyılın ilk çeyreğinde Orta Anadolu havzasında doğup yaşamış bir şairdir. Yaşadığı yıllar, Anadolu Türklüğünün Moğol akını ve yağmalarıyla, iç kavga ve çekişmelerle, siyasi otorite zayıflığıyla, dahası kıtlık ve kuraklıklarla perişan olduğu yıllardır. İşte böyle bir ortamda o, Mevlânâ Celaleddin-i Rûmî, Hacı Bektaş-ı Velî, Ahî Evrân-ı Velî, Ahmed Fakih gibi ilim ve irfan kutuplarıyla birlikte Allah ve insan sevgisini işleyerek Türk-İslam birliğinin oluşmasında önemli görevler yapmıştır. Böylece Türkçenin edebiyat dili olmasına da çok büyük katkılar sunmuştur.

Bu parçada sözü edilen şairin eserleri Türkçenin hangi dönemine örnek gösterilebilir?

- A) Eski Türkçe
- B) Eski Anadolu Türkçesi
- C) Çağatay Türkçesi
- D) Azerbaycan Türkçesi
- E) Türkiye Türkçesi

6. Bilge böğü yunçıdı

Acun anı yançıdı

Erdem eti tınçıdı

Yerke tegip sürtülür

Bu parçadan hareketle İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- I. Hece ölçüsü kullanılmıştır.
- II. Ahenk unsurlarından yararlanılmıştır.
- III. Gazel nazım şekli kullanılmıştır.
- IV. Mahlasa yer verilmiştir.
- V. Dil, dış etkilerden uzaktır.

- A) I ve III
- B) II ve IV
- C) III ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

7. Anadolu köylüsünün zahire ambarları bomboş fakat Türk entelektüeli yedi devlete harp açmıştır. İstanbul'da Ali Kemal buna "delilik" diyor. Ben, bu hâli, ulvi ve heyecan verici bir manzara gibi seyrediyorum. Ankara'da "Hakimiyeti Milliye" gazetesi "İtilaf kuvvetlerinin İstanbul'daki rezaletleri" diye bir olaylar sütunu açmış. Öbür tarafta, "Galipler, Aklınızı Başınıza Alın" başlıklı bir makale neşrediyor. (...) Türkiye'nin karanlık semasında Mustafa Kemal adı bir şafak yıldızı gibi parlıyor. Bunun etrafında bazı peykler beliriyor. Tekrar Türk ordusundan bahsediliyor. Mehmet Ali'den mektup geldi. Mensup olduğu alay Kütahya'daymış. Arasıra bizim taraflardan bir kfile asker veya bir subay grubu gelip geçiyor. Bunlardan bazılarını bizim köyde konuk ediyorum.

Bir romandan alınan bu parça aşağıdaki bilim dallarından hangileriyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Psikoloji
- B) Biyoloji
- C) Antropoloji
- D) Tarih
- E) Felsefe

8. Türkçede heceler uzunluk kısalık bakımından hemen hemen aynı değerdedir. Bu yapısal özellik şiirde hece ölçüsünün kolayca kullanılmasına imkân verir. Yazılı Türk edebiyatının ilk ürünleri olarak bilinen *Göktürk Yazıtları*'nda şiirsel bir söylem vardır. Kaşgarlı Mahmut'un *Divanü Lügâti't-Türk* adlı eserindeki şiirlerin çoğu hece ölçüsüyle yazılmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkçenin yapısı hece ölçüsünün kullanılmasına uygundur.
- B) *Divanü Lügâti't-Türk*'te hece ölçüsüyle yazılmış şiirler vardır.
- C) Hece ölçüsünün en eski örnekleri *Göktürk Yazıtları*'nda bulunmaktadır.
- D) *Göktürk Yazıtları*'ndan önce Türk edebiyatında yazılı eser yoktur.
- E) *Göktürk Yazıtları*'nda şiirsel bir dil kullanılmıştır.

6E196DB0

1. İçinde yaşadığımız ev, sokak, cadde, mahalle, ilçe, il, ülke, kıta derken lafın sonu akıl sınırlarını zorlayan bir sonsuzluğa uzanıyor. Güneş sistemi, en kısa ve öz anlatımla Güneş ve onun çekim gücünün etkisiyle etrafında biriken gök cisimleri topluluğudur. Uzay hakkındaki keşifleriyle adını yazdırmış pek çok insan vardır, bunların başında Galileo Galilei gelir. Galileo, Güneş sistemini fiziksel bulgularla açıklayan ilk kişi olmuştur. Teknolojinin gelişmesiyle Dünya'dan fırlattığımız uzay araçları da, uzaya ilk gönderilen insan yapımı araç ise Sputnik 1 isimli Sovyet uydusuydu, bu bilgileri edinmede büyük önemi olan diğer unsurlardır.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelimelerin arasına konur.
B) Cümle içindeki ara sözcükleri ayırmak için ara sözcüklerin başına ve sonuna konur.
C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

2. (I) Sait Faik, ilkokul eğitimine Rehber-i Terakki özel okulunda başladı. (II) Çocukluk yıllarında farklı şehirlerde yaşadı ve ardından lise eğitimi için İstanbul'a geldi. (III) Lise öğrenimini sırasıyla İstanbul Erkek Lisesi ve Bursa Erkek Lisesi gibi okullarda yaptı. (IV) Üniversite eğitimi için İstanbul'a döndü ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne kaydoldu fakat henüz ikinci sınıftayken okuldan ayrılmaya karar verdi. (V) Yazı işlerine merak saran Sait Faik, 1936 yılında ilk kitabı *Semaver*'i yayımladı ve devamında pek çok eseri, Türk edebiyatına kazandırdı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bu yaz tatilinde ailecek nereye gitmek istersiniz () Deniz, kum, güneş tatili için muhteşem öneriler almak isteyenler buraya () Yaz tatili kategorimiz ile Türkiye ve dünyadaki yaz tatili yerleri () saklı cennetler, en iyi plajlar, yazın keyfini doyasıya çıkarabileceğiniz şehirler ve ülkeler hakkında nitelikli ve eğlenceli içeriklere ulaşabilirsiniz () Yaz tatili bavalunda olması gerekenler, kusursuz yaz tatili planlaması () yaz tatili yerleri seçimi gibi konularda sizlere eşsiz tavsiyeler sunuyoruz () gözünüz arkada kalmadan tatil yapma fırsatını sunuyoruz sizlere.

Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (?) (...) (,) (.) (,) (:)
B) (?) (!) (,) (.) (,) (,) (.)
C) (?) (...) (,) (.) (,) (:)
D) (?) (...) (:) (,) (,) (:)
E) (?) (...) (,) (...) (,) (:)

4. Bir an yine başı döndü ve sonra donup kaldı. Her yanı kayışlarla sarılmış (I) sırtına bir ağırlık çökmüştü. Yan gözle geriye bakınca sırtında bir adamın oturduğunu gördü. O adamı silkinip atmak istedi sırtından. Ama o zıpladıkça ağırlık (II) ağzını yırtacak kadar sıkılıyordu; üzerine oturmuş adamın topukları kanuna batıyordu. Çaresizdi. Yine de kişneyerek olanca gücüyle şaha kalktı. Sonra başını öne eğip arka ayaklarını havaya kaldırdı (III) yana sıçradı, silkindi. Ama başka bir atın üzerinde olan ikinci adam, yularının uzun ipini çekiyor (IV) kaçıp gitmesini engelliyordu. O zaman o adamın çevresinde bir daire çizmeye başladı. O çember yolun bir noktada açılacağını ve oradan son hızla uzaklaşacağını umuyor (V) dönüyor ama çember açılmıyor, çözülüyordu.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. BASAMAK

5. Cumhuriyet Dönemi'nde *Otuz Beş Yaş* şiiriyle ödül alan Cahit Sıtkı Tarancı; kendisiyle aynı dönemde şiir yazan Ziya Osman Saba, Behçet Necatigil, Asaf Halet Çelebi gibi saf şiir anlayışını benimsemiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

- A) Daha sonra Emeviler, Abbasiler ve Osmanlı hâkimiyetine geçen, çevresi de 4 kilometrelik surlarla çevrilen kente; kilise, saray, çarşı, zindan, tophane, agora, sarnıçlar ve su bendi bulunuyor.
- B) Şiir dünyamızın en üretken şairlerinden biri olan Edip Cansever; yakın dostları Ece Ayhan, Turgut Uyar ve Cemal Süreya ile İkinci Yeni anlayışının temsilcisi olmuştur.
- C) Bitki formasyonu, ekolojik koşullara ve şekillenmeye bağlı ortaya çıkan bir bitki topluluğudur; yağmur ormanları, iğne yapraklı ormanlar, kuru ormanlar, savanlar, stepler ise belli başlı bitki formasyonlarından bazılarıdır.
- D) Bütçenize, isteklerinize ve bir yoga kampından ne beklediğinize bağlı olarak tercihinizi yapabilirsiniz; Gököva, Fethiye, Göcek, Antalya sevilen yoga kampı destinasyonlarındandır.
- E) Sokak animatörlerinin gösterileri, ses sanatçılarının canlı performansları oldukça yoğun olup izleyenlere keyifli anlar sunuyor burada; özellikle deniz ürünlerine yönelik restoranlarda ucuz, kaliteli ve yöresel lezzetler bulabilirsiniz ayrıca.

6. Hoşgörünün o naif etkisi (I) hâkim olduğu yerlerde kendini hemen belli eder. Şehrin caddelerini (II) parklarını yani her bir köşesini sonsuz bir huzur sarar. Sanıyoruz ki hoşgörü, "dinginlik" ve "huzur" gibi kelimeleri sıralayınca (III) nereden bahsettiğimizi az çok anladınız (IV) Bugün Mevlâna'nın yurdu olan ve İç Anadolu'nun kalbinde sükûnetle bekleyen Konya'ya konusunuz. Şehre adım attığınız an mistik bir atmosferin sizi sarıp sarmalayacağı Konya (V) gezilecek yerleri, yemyeşil parkları, tarihî mekânları, müzeleri ve doğal güzellikleriyle keşfedilmeyi bekliyor!

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine herhangi bir noktalama işareti koymaya gerek yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Düden, Manavgat, Kurşunlu gibi şelaleler; Türkiye turizminin başkenti konumundaki Antalya'mızın dünyaca ünlü turistik değerlerindedir.
- B) Son bir haftada birbiri ardına gelen önemli gelişmeler ve bunların iç ve dış dünyadaki yankıları Bakanlar Kurulu'nda uzun uzun tartışılacak.
- C) 1912'den sonra açığa çıkan millî felaketler, bireysel bir sanat anlayışı olan Nigâr Hanım'ın topluma yönelmesine sebep oldu.
- D) TDK'nin desteklediği projeler arasında Türk dili ile ilgili alanlarda ve konularda araştırmalar yürütülmesini sağlamak yer almaktadır.
- E) Sultan II. Mehmet'in komutanlığında 54 günlük kuşatmanın ardından 29 Mayıs 1453'te gerçekleşen İstanbul'un fethi bu sene de çeşitli etkinliklerle kutlanacak.

8. Kışın biraz yağmurlu olsa da Çanakkale, bu mevsimde tatil için tercih edip keyif alabileceğiniz şehirlerden. Troya Antik Kenti başta olmak üzere Babakale, Kale-i Sultaniye, Çimenlik Kalesi gibi tarihî yerleri keşfedebilir; şehre yakın yerleri keşfe çıkabilirsiniz Çanakkale'de. Yazın kalabalığından arınmış Assos, Bozcaada ya da Gökçeada, iyi bir tercih olabilir. Doğayla baş başa kalmak isterseniz, kışın ayrı güzel olan Kaz Dağları da aklınızda olsun. Kaz Dağları'nda uzun yürüyüşler yapabilir, kamp kurabilirsiniz.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

606FCC3C

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. Türkler, İslamlaşma sürecinde tabii bir kültür değişimi yaşamış, yeni bir estetik anlayış içerisinde kendilerini bulmuşlardır. Bu estetik anlayış, dünya görüşünde, yaratılış telakisinde hayat ve varlık tasavvurunda kendini göstermiştir. Bütün bunlar, içine girilen yeni dil havzası içerisinde yeni edebî eserlerin hayat bulmasını sağlamıştır.

Bu sözlerden aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) İslamlaşmayla birlikte edebiyat ve din ilişkisi daha zengin bir mahiyet kazanmıştır.
B) Edebiyat açısından dinin tarifini yapmanın güç olduğuna
C) Dinin, ahlak anlayışıyla estetik duyguyu besleyen en önemli kaynak olduğuna
D) Din ve edebiyat ilişkisinin, edebiyat tarihçilerinin üzerinde durduğu konulardan olduğuna
E) Edebiyatın toplumun hissiyatını, irfanını ve estetik dünyasını yansıtan ayna konumunda olduğuna

2. **Aşağıdakilerden hangisi destan dönemiyle ilgili bir kavram değildir?**

- A) Yuğ
B) Kaside
C) Kopuz
D) Baksı
E) Sagu

3. **Sözlü Dönem edebiyatı ile ilgili olarak**

- I. Sade bir dil kullanılmıştır.
II. Şiirler "baksı" adı verilen saz eşliğinde söylenmiştir.
III. Şiirlerdeki ahenk, ölçü ve uyağın dışında ses, hece tekrarları ve aliterasyonla sağlanmıştır.
IV. Olağanüstü olayları anlatan destanlar bu dönemde oluşmuştur.
V. Şiirlerde aruz ölçüsü kullanılmıştır.

yargılarının hangilerinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I ile II
B) Yalnız III
C) II ile V
D) III ile IV
E) IV ile V

4. Üç kıtada tarih boyunca geniş bir alana yayılan Türkler, gittikleri yerlerde birçok kültür merkezi kurmuş, temas ettikleri çevrelere göre çeşitli yazılar ve alfabeler kullanmışlardır. Bunlardan dört tanesi yaygın bir şekilde kullanılmış, ulusal alfabe hâline getirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu alfabeler arasında sayılmaz?

- A) Göktürk alfabesi
B) Uygur alfabesi
C) Arap alfabesi
D) Latin alfabesi
E) Çin alfabesi

5. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde sıfat-fiil, ötekilerden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

- A) Doğmamış çocuğa don biçilmez.
B) Akacak kan damarda durmaz.
C) Ayağa değmedik taş, başa gelmedik iş olmaz.
D) Tekkeyi bekleyen çorbayı içer.
E) Ateş düştüğü yeri yakar.

6. • Hakaniye Türkçesi kullanılmıştır.
• "Gerçeklerin eşiği" anlamına gelir.
• Öğreticilik yönü ağır basan bir eserdir.
• Hem beyit hem de dörtlük nazım birimi kullanılmıştır.

Yukarıda özellikleri sıralanan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Divan-ı Hikmet*
B) *Atabetü'l-hakayık*
C) *Kutadgu Bilig*
D) *Mantıku't-tayr*
E) *Divanü Lügati't-Türk*

7. Onun romanları () birçok yönden olgundur () Bunun altında yazarın sıkı bir ön hazırlık, araştırma ve gözlem dönemi yaşaması () dili kullanmada, karakter oluşturmada ve kurgulamada titiz davranması yatar. Bir sanatçının romanda başarılı olması da bunlara bağlı değil midir ()

Bu parçada ayraçla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (.) (:) (?) B) (:) (.) (:) (?)
C) (,) (:) (.) (?) D) (:) (:) (...) (?)
E) (,) (:) (.) (!)

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı vardır?**

- A) Kardeşimin bize ne diyeceğini merak ediyorum.
B) Bir an bizim orada olduğumuzu anlayacak sandım.
C) Çok acıktık, kent merkezindeki lokantada bir şeyler yeyeceğiz.
D) Öğrenciler derslerine yeterince çalışmıyorlar.
E) Sağ olsunlar, eski dostlarım da iki üç günde bir anyor beni.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?**

- A) Avrupa ile Asya'nın kavşak noktalarından birinde bulunan Bulgaristan'ın birçok yüzü var.
B) Sofya'daki ikinci günümü şehrin en çarpıcı unsuru Vitoşa dağına ayırmıştım.
C) Sahil gezintisi için ülkenin Kuzey Karadeniz kıyısını ve Varna'yı seçmişim.
D) Yaklaşık 18 km gittikten sonra çok özel yeryüzü şekilleri görüyorum.
E) Yabancı turistleriyle kıpır kıpır Vitoşa Bulvarı'nda sıra sıra kafeler, restoranlar...

10. Hasene Hanım sordu: "Kerem ben ne derim, sen ne dersin? Sana hemen Aslı'yı alıvereyim." Kerem: "Ya Rab, sana şükürler olsun!" dedi. Hasene Hanım bu türkülerden onun gerçek bir âşık olduğunu anladı. Ve "Senin gerçekten âşık olduğunun ispatı var mı?" dedi. Kerem de "Bak ben bir türkü söyleyeyim, eğer Aslı'nın her yönünden söz etmezsem beni öldür." dedi. Ve türküsüne başladı:

Bir hâli diyor merde mert cengi

Bir hâli dövüyor cümle frengi

Bir hâli bozulmaz hiç onun rengi

Bir şulesi halka yetişir

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir olay anlatılmıştır.
B) Üçüncü kişili anlatım söz konusudur.
C) Nazım-nesir karışık olarak yazılmıştır.
D) Öğretici bir nitelik taşımaktadır.
E) Bir halk hikâyesinden alınmıştır.

11. **Dede Korkut Hikâyeleri'yle ilgili olarak verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) İslami dönemin etkileri vardır.
B) Eski Türklerle ilgili bilgilere yer verilmiştir.
C) Dede Korkut tarafından yazıya geçirilmiştir.
D) Dönemine göre oldukça sade bir dille oluşturulmuştur.
E) Oğuzların birbiriyle ve komşularıyla olan ilişkileri konu alınmıştır.

12. *Letaif-i Rivayat, Küçük Şeyler, Müsamere-name, Muhsin Bey*; Tanzimat edebiyatı sanatçıları tarafından ortaya konmuş önemli öykülerdir.

Bu cümlede yapıtı anılmayan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Samipaşazade Sezai
C) Nabizade Nazım
D) Emin Nihat
E) Recaizade Mahmut Ekrem

F25525CE

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 4

1. Peyami Safa, *Felatun Beyle Rakım Efendi* romanında Felatun Bey karakterinden yola çıkarak ülkemizde Batı uygarlığını özümsemeden türemeye başlayan züppe tipini anlatmaktadır. Felatun Bey, Avrupa uygarlığını giyim kuşam yönünden taklit eden bir tiptir. Yazar, bu tipi daha iyi canlandırabilmek için Felatun Bey'in karşısına Avrupa uygarlığını kültürel yönden özümsemiş Rakım Efendi'yi çıkarır.

Bu parçadaki bilgi yanlışı aşağıdakilerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) Batı özentisinin olumsuz etkileri *Felatun Bey'le Rakım Efendi* romanında değil, 9. *Hariciye Koğuşu*'nda işlenmiştir.
- B) *Felatun Bey'le Rakım Efendi* roman değil, bir hikâye kitabıdır.
- C) Felatun Bey, Doğu uygarlığını; Rakım Efendi ise Batı uygarlığını temsil etmektedir.
- D) *Felatun Bey'le Rakım Efendi* romanının konusu Batı özentisi değil, görücü usulü evliliğin doğurduğu sonuçlardır.
- E) *Felatun Bey'le Rakım Efendi*, Peyami Safa'nın değil, Ahmet Mithat Efendi'nindir.

2. **Aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?**

- A) Anı; bir kişinin başından geçen önemli olayları, gözlemlerine ve bilgilerine dayanarak anlattığı edebî türün adıdır.
- B) Anılar yaşamın tamamını içine alabileceği gibi bir dönemini, bir bölümünü, bir zaman dilimini ya da bir olayın geçtiği zaman sürecini içine alabilir.
- C) Anı yazarları anılarını yazarken anıya konu olan döneme ilişkin yazılı, yazısız bütün kaynaklardan yararlanırlar.
- D) Kaleme alınan dönemle ilgili resimler, fotoğraflar, ses kayıtları, çeşitli belgeler (mektup, günlük, gazete, dergi gibi) anı yazılarında yararlanılan kaynaklara örnek olarak gösterilebilir.
- E) Anı yazarken ele alınan olaylar bütünüyle öznel bir yaklaşımla ortaya konulmalıdır.

3. Goncourt'lardan, Flaubert ve Daudet'den etkilenmiş; Balzac ve Stendhal'in yazdıklarını tanımıştır. Sınırlı da olsa roman ve öykülerinde bu yazarların yönetimini kullanmıştır. Kişilerin dış ve iç dünyalarını ayrıntılarla verme, anlatımda olabildiğince nesnel bir tavır takınıp kendini gizleme, ayrıntı seçmede gözlem gücünü işletme gibi gerçekçiliğin dayandığı noktalara bağlı kalmıştır. *Mai ve Siyah* adlı romanının hemen ilk sayfalarında açıkça görebiliriz bunu.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve bu sanatçının içinde yer aldığı edebî topluluk aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Ahmet Mithat Efendi – Tanzimat edebiyatı
- B) Halit Ziya Uşaklıgil – Servetifünun
- C) Ahmet Haşim – Fecriati
- D) Mehmet Fuat Köprülü – Millî Edebiyat
- E) Peyami Safa – Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı

4. **Tanzimat romanıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) İyileri ödüllendirip kötuları cezalandırma
- B) Konuları günlük hayattan ve tarihten seçme
- C) Uzun tasvirlerle ve beklenmedik tesadüflere yer verme
- D) Olayların akışını durdurarak okuyucuya bilgi vermekten kaçınma
- E) Cariyelik kurumunun kötülüğü ve yanlış Batılılaşma gibi konuları işleme

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumsuzdur?**

- A) Her iletişim kendine ait bir bağlamda gelişir.
- B) İletişim sadece sözle gerçekleştirilmez.
- C) Bir ülke sınırları içinde birden fazla konuşma dili olabilir.
- D) İnsanların birbirlerini fark ettikleri andan itibaren iletişim başlar.
- E) Her iletişimde mutlaka geri bildirim olmalıdır.

6. Emir Sultan Camisi^I'nin bulunduğu yokuştan iniyorum. Cum-
balı rengârenk evlerin önünden geçip pancurların^{II} ardında
yaşanan koşuşturmaları hayal ederek turkuaz^{III} renkli çini-
lerle kaplı Yeşil Türbe'ye varıyorum. Merdivenlerin başında
durup iki selvi^{IV} arasından görünen türbenin çinilerle kaplı
kapısının güzelliğini seyrediyorum^V bir süre.

Bu parçadaki altı çizili yerlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

- A) Yazar belli bir okur için değil her hangi bir okur için yazmalıdır.
B) Çocukların yarına hazırlanabilmesi, yaşanılan zamanın iyi anlatılmasına bağlıdır.
C) Sanat ve edebiyat kültüründen geçmemiş birinin bu dallarda başarılı olması mümkündür.
D) Yazarlara ve onların kitaplarına en çok ilgiyi gençler gösteriyor.
E) Günümüzde eski şekiller içinde yeni şiirler ortaya çıkan şair pek yoktur.

8. Uçsuz bucaksız bir yaylaydı burası eskiden. Babaannem her yıl mayıs başında buraya geldiğinde dağa, taşla selam verir; kıpır kıpır bir yürekle () () Merhaba güzel yaylam () can dostlarım () () diye haykırırdı.

Yukarıda yay ayrıçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (:.) (.) (.) (.) B) (:.) ("") (") (.) (!)
C) (:.) ("") (.) (!) ("") D) (.) ("") (:.) (!) (.)
E) (:.) ("") ("") (:.) (.)

9. Dikkat etmiştim. Ahmet Mithat Efendi'nin romanları okunurken annemle babam arasında küçük tartışmalar olurdu. Mithat Efendi, anlattığı hikâyeyi yarıda kesip başka konulara atlar, bilgiler vermeye girişirdi. O zaman annem, "Bunları atlayalım, içim sıkıldı" der, ama babamı kandıramazdı. Doğrusu önceleri anneme hak verdiğimi hatırlıyorum.

Bu parça aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Öz eleştiri B) Anı C) Sohbet
D) Biyografi E) Roman

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna soru işareti konamaz?**

- A) Ne diye sizi akşamın bu saatinde aramış
B) Ben de bilmiyorum ne zaman geleceklerini
C) Karar verdin mi hangisini alacağına
D) Bunları size kim söyledi
E) Babası nerede çalışıyormuş

11. **Çadır Kentte Yangın**

Akçakale'deki Suriyeli sığınmacıların kaldığı çadır kentte yangın çıktı.

Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesindeki Süleyman Şah Konaklama Tesisi'nde, Suriyeli bir ailenin kaldığı çadırda dün (26.03.2013 tarihinde) elektrik sobasından kaynaklanan yangında yaralanan üç kardeşten biri hayatını kaybetti. Sabah saatlerinde çıkan yangında yaralanan Sudre el-Hamut ambulansla sevk edildiği Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde müdahaleye rağmen kurtarılamadı. Hayati tehlikesi bulunan Maymunna el-Hamut, ambulansla Malatya İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne sevk edildi. Yoğun bakımdaki Aliye el-Hamut'un tedavisi sürüyor.

Bu arada hastane önünde bekleyen ve gözyaşı döken anne Fadile el-Hamut, yakınlarıncaya sakinleştirilmeye çalışıldı.

Bu metinden hareketle haber yazıları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olay, konuya uygun bir başlıkla verilir.
B) Muhabirin yorumlarını içermektedir.
C) 5N 1K kuralına uygun olarak yazılır.
D) Giriş bölümünde olay özetlenmiştir.
E) Güncel bir olay ele alınmıştır.